

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 30 Ιανουαρίου 2023
(OR. en)

5422/23

COSCE 2
COPS 31
CFSP/PESC 91

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 5262/23

Θέμα: Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τις προτεραιότητες της ΕΕ για τη συνεργασία με το Συμβούλιο της Ευρώπης την περίοδο 2023-2024

Διαβιβάζονται συνημμένως στις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τις προτεραιότητες της ΕΕ για τη συνεργασία με το Συμβούλιο της Ευρώπης την περίοδο 2023-2024, όπως εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο κατά την 3929η σύνοδό του στις 30 Ιανουαρίου 2023.

Προτεραιότητες της ΕΕ για τη συνεργασία με το Συμβούλιο της Ευρώπης την περίοδο 2023-2024

1. Ο απρόκλητος, αδικαιολόγητος και παράνομος επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας και οι προσπάθειές της να μεταβάλει δια της βίας την ευρωπαϊκή αρχιτεκτονική ασφάλειας αντιβαίνουν στη διεθνή τάξη που βασίζεται σε κανόνες και στα δημοκρατικά θεμέλια της ευρωπαϊκής πολιτικής, κοινωνικής και οικονομικής τάξης. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕ και το Συμβούλιο της Ευρώπης θα πρέπει να δώσουν μεγαλύτερο βάρος στις σχέσεις τους τόσο υπό ποιοτικούς όσο και υπό ποσοτικούς όρους.
2. Σε έναν κόσμο όπου οι μονομερείς προσεγγίσεις σε συνδυασμό με τις γεωπολιτικές μετατοπίσεις ισχύος θέτουν υπό αμφισβήτηση την πολυμερή προσέγγιση, η Ευρωπαϊκή Ένωση και το Συμβούλιο της Ευρώπης έχουν επωφεληθεί αμοιβαία από τα ισχυρά σημεία, την εμπειρογνώσια και τις ικανότητες αμοφτέρων. Η προάσπιση της πολυμερούς προσέγγισης είναι σημαντικότερη από ποτέ. Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι πεπεισμένη ότι η αποτελεσματική πολυμερής προσέγγιση βάσει κοινών κανόνων παραμένει ο βέλτιστος τρόπος για τη διαφύλαξη της παγκόσμιας ειρήνης και ασφάλειας και για την ενίσχυση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου στην Ευρώπη. Στο πλαίσιο αυτό, η εφαρμογή της κοινής ανακοίνωσης του 2021 για την ενίσχυση της συμβολής της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην πολυμέρεια που βασίζεται σε κανόνες θα συνεχίσει να καθοδηγεί τη συνεργασία της ΕΕ με το Συμβούλιο της Ευρώπης, συμβάλλοντας παράλληλα στην υλοποίηση της ατζέντας των Ηνωμένων Εθνών για τη βιώσιμη ανάπτυξη με ορίζοντα το 2030 και την επίτευξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης.
3. Ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, ως κατάφωρη παραβίαση του διεθνούς δικαίου και μείζων απειλή για την παγκόσμια ειρήνη και ασφάλεια, έχει σοβαρές συνέπειες για την πολυμερή αρχιτεκτονική της Ευρώπης, συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων ΕΕ-Συμβουλίου της Ευρώπης. Στη συγκυρία αυτή, είναι υψίστης σημασίας η διατήρηση της ενότητας, η επιβεβαίωση της σημασίας των κοινών μας αξιών και αρχών και η ενδυνάμωση του ρόλου του Συμβουλίου της Ευρώπης ως σημείου αναφοράς για την προαγωγή και την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου στην Ευρώπη.

4. Η ΕΕ υποστηρίζει τη σύγκληση τέταρτης συνόδου κορυφής των αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων του Συμβουλίου της Ευρώπης, η οποία θα διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο εν προκειμένω. Όπως προτάθηκε από την ομάδα προβληματισμού υψηλού επιπέδου του Συμβουλίου της Ευρώπης, η σύνοδος κορυφής θα αποτελέσει ευκαιρία για την εκ νέου δέσμευση, στο υψηλότερο πολιτικό επίπεδο, όσον αφορά τις ιδρυτικές αξίες του Συμβουλίου της Ευρώπης και για τον καθορισμό του ρόλου του στη νέα γεωπολιτική κατάσταση. Η Ένωση χαιρετίζει την έκθεση της ομάδας προβληματισμού υψηλού επιπέδου ως σημαντική συμβολή, μεταξύ άλλων, στις προετοιμασίες της συνόδου κορυφής.
5. Το 2009, η έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας έθεσε τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου στο επίκεντρο των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δημιούργησε περισσότερες ευκαιρίες συνεργασίας με το Συμβούλιο της Ευρώπης. Τα τελευταία χρόνια, οι δύο οργανισμοί έχουν αναπτύξει στρατηγική εταιρική σχέση που βασίζεται σε κοινές αξίες και κοινές προτεραιότητες. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει καταστεί ο κύριος θεσμικός εταίρος του Συμβουλίου της Ευρώπης από πολιτική, οικονομική και νομική άποψη, όπως επιβεβαιώθηκε εκ νέου κατά την υπουργική διάσκεψη της Επιτροπής Υπουργών που πραγματοποιήθηκε στο Αμβούργο τον Μάιο του 2021.
6. Προκειμένου να ενισχυθεί η δημοκρατία στα ευρωπαϊκά κράτη, έχει καταστεί ζωτικής σημασίας η συνένωση των δυνάμεων για την αντιστροφή της οπισθοδρόμησης όσον αφορά τη δημοκρατία, την προαγωγή του κράτους δικαίου και την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, την προστασία της ακεραιότητας των δημοκρατικών διαδικασιών από εξωτερικές παρεμβάσεις και παραπληροφόρηση, τη διαφύλαξη της ανεξαρτησίας του δικαστικού σώματος, τη διασφάλιση της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης και της ασφάλειας των δημοσιογράφων και τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των δημοκρατικών θεσμών και της λήψης αποφάσεων, μεταξύ άλλων μέσω της ουσιαστικής συμμετοχής των φορέων της κοινωνίας των πολιτών και της αυξημένης συμμετοχής των πολιτών. Η Διάσκεψη για το μέλλον της Ευρώπης, μια άνευ προηγουμένου άσκηση συμμετοχικής δημοκρατίας σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, διερεύννησε νέους τρόπους συμμετοχής των πολιτών στις συζητήσεις σχετικά με την πορεία περαιτέρω ανάπτυξης της ΕΕ εν όψει καίριων προκλήσεων, ενώ δημιούργησε ευκαιρίες για μελλοντική συνεργασία με το Συμβούλιο της Ευρώπης —ιδίως στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Φόρουμ για τη Δημοκρατία και της Διάσκεψης των Διεθνών ΜΚΟ του Συμβουλίου της Ευρώπης— κατά την εφαρμογή των προτάσεών της. Η ΕΕ και το Συμβούλιο της Ευρώπης αποσκοπούν στην περαιτέρω ανάπτυξη της συμμετοχής των πολιτών στις ευρωπαϊκές υποθέσεις και στη δημιουργία νέων χώρων για συζητήσεις μεταξύ των Ευρωπαίων.

7. Μετά την έκδοση της απόφασης της Επιτροπής Υπουργών της 16ης Μαρτίου 2022, η Ρωσική Ομοσπονδία έπαυσε να είναι μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης και δεν είναι πλέον Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), στερώντας από περισσότερα από 140 εκατομμύρια ανθρώπους στη Ρωσία την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που προσφέρει η Σύμβαση. Η Ευρωπαϊκή Ένωση παραμένει πλήρως προσηλωμένη στην αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος των συμβάσεων του Συμβουλίου της Ευρώπης και θα συνεχίσει να στηρίζει τις πρωτοβουλίες του Συμβουλίου της Ευρώπης που αποσκοπούν στην ενίσχυση της ανάπτυξης των αξιών του οργανισμού, ιδίως των δραστηριοτήτων του προς στήριξη της Ουκρανίας. Το Συμβούλιο της Ευρώπης θα πρέπει επίσης να ενισχύσει τη συνεργασία με τη λευκορωσική (συμπεριλαμβανομένης της νεοσυσταθείσας ομάδας επαφής) και τη ρωσική δημοκρατική αντιπολίτευση και τους παράγοντες της κοινωνίας των πολιτών, τα ανεξάρτητα μέσα ενημέρωσης και τους υπερασπιστές και υπερασπίστριες των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη Λευκορωσία και τη Ρωσία, που δραστηριοποιούνται τόσο εντός όσο και εκτός της χώρας καταγωγής τους, και μέσω στοχευμένης εστίασης στις δεσμεύσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία που έχουν αναληφθεί σε άλλες πολυμερείς πλατφόρμες, όπως ο Οργανισμός για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη.
8. Η ΕΕ υπογραμμίζει τον κεντρικό ρόλο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο δίκαιο της ΕΕ, όπως κατοχυρώνονται από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ) και όπως ερμηνεύονται από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και τονίζει τη σημασία της προσχώρησης της ΕΕ στην ΕΣΔΑ, χάρη στην οποία η ΕΕ μπορεί να συμμετέχει επισήμως, ως συμβαλλόμενο μέρος, σε διαδικασίες ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕ θα δώσει μεγαλύτερη προσοχή στο έργο της Επιτροπής Υπουργών όσον αφορά την εποπτεία της εκτέλεσης των αποφάσεων του Δικαστηρίου.

9. Επιπλέον, η ΕΕ θα συνεχίσει να στηρίζει τις δραστηριότητες των επιμέρους συμφωνιών και των εξειδικευμένων οργάνων του Συμβουλίου της Ευρώπης, ιδίως της ευρωπαϊκής επιτροπής για τη δημοκρατία μέσω του δικαίου (επιτροπή της Βενετίας), της ομάδας κρατών κατά της διαφθοράς (GRECO), της επιτροπής εμπειρογνομόνων για την αξιολόγηση των μέτρων κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (MONEYVAL), της ομάδας εμπειρογνομόνων για τη δράση κατά της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας (GREVIO), της ομάδας εμπειρογνομόνων για τη δράση κατά της διακίνησης και εμπορίας ανθρώπων (GRETA), της ευρωπαϊκής επιτροπής για την αποτελεσματικότητα της δικαιοσύνης (CEPEJ), της διεθνούς ομάδας συνεργασίας του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα ναρκωτικά και τις τοξικομανίες (ομάδα Pompidou), της επιτροπής για την πρόληψη των βασανιστηρίων (CPT), της επιτροπής για την τεχνητή νοημοσύνη (CAI), της επιτροπής Lanzarote, της ευρωπαϊκής επιτροπής κοινωνικών δικαιωμάτων, καθώς και άλλων μηχανισμών καθορισμού προτύπων και παρακολούθησης για τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου.
10. Η προοπτική προσχώρησης στην ΕΕ αποτελεί σημαντικό παράγοντα σταθερότητας στην Ευρώπη, τον οποίο εξακολουθεί να ενισχύει το Συμβούλιο της Ευρώπης. Στις 23 Ιουνίου 2022 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αναγνώρισε την ευρωπαϊκή προοπτική της Ουκρανίας, της Δημοκρατίας της Μολδαβίας και της Γεωργίας. Το μέλλον των χωρών αυτών και των πολιτών τους βρίσκεται εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό δίνει νέα ώθηση στην επίτευξη περαιτέρω προόδου όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου στις χώρες αυτές και στην ευρύτερη περιοχή.
11. Η ΕΕ αναγνωρίζει τον σημαντικό ρόλο του Συμβουλίου της Ευρώπης στην υποστήριξη της ευθυγράμμισης με τα ευρωπαϊκά πρότυπα και στην ενίσχυση της ανάπτυξης ικανοτήτων σημαντικών θεσμικών οργάνων κατά τη διάρκεια των μεταρρυθμιστικών διαδικασιών στα Δυτικά Βαλκάνια και στις χώρες της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης. Η ΕΕ και το Συμβούλιο της Ευρώπης θα συνεχίσουν να συνεργάζονται για να βοηθήσουν τις υποψήφιες χώρες και δυνάμει υποψηφίους για προσχώρηση στην ΕΕ ώστε να σημειώσουν απτή πρόοδο στη συνολική μεταρρυθμιστική τους διαδικασία για την εκπλήρωση των κριτηρίων προσχώρησης στην ΕΕ. Τα κοινά μας προγράμματα στις περιοχές διεύρυνσης και γειτονίας θα συνεχίσουν να στηρίζουν τις μεταρρυθμιστικές προσπάθειες στους τομείς των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου.

12. Η πολιτική Νότιας Γειτονίας του Συμβουλίου της Ευρώπης και το Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Παγκόσμια Αλληλεξάρτηση και Αλληλεγγύη έχουν διαδραματίσει καίριο ρόλο στη βελτίωση του διαλόγου και της συνεργασίας μεταξύ Βορρά και Νότου, στην προώθηση της αλληλεγγύης και στην προώθηση της σταθερότητας και της δημοκρατικής ασφάλειας τόσο στην Ευρώπη όσο και στις γειτονικές της περιοχές. Σήμερα, η επίδραση του Συμβουλίου της Ευρώπης ξεπερνά τα όρια αυτής της ηπείρου, καθώς πολλές από τις συμβάσεις του είναι ανοικτές παγκοσμίως προς υπογραφή και αρκετοί από τους μηχανισμούς του εκτείνονται σε ολόκληρο τον κόσμο. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα συνεχίσει να προωθεί την προσχώρηση μη ευρωπαϊκών κρατών στις πλέον συναφείς συμβάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης, μεταξύ άλλων στον τομέα της διεθνούς νομικής συνεργασίας.
13. Το 2021 ο συνολικός όγκος της συνεργασίας στο πλαίσιο του κοινού προγράμματος ΕΕ-Συμβουλίου της Ευρώπης ανήλθε σε 207,4 εκατ. EUR, με τα ετήσια έσοδα για τα προγράμματα αυτά να αντιστοιχούν στο 57 % του συνόλου των εκτός προϋπολογισμού πόρων του Συμβουλίου της Ευρώπης. Μια νέα δίοδος συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ και του Συμβουλίου της Ευρώπης δρομολογήθηκε το 2019, με προϋπολογισμό άνω των 17 εκατ. EUR που διατίθεται στο πλαίσιο του Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης (TSI) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το οποίο παρέχει στήριξη στα κράτη μέλη της ΕΕ για την προετοιμασία και την εφαρμογή διοικητικών και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που ενισχύουν την ανάπτυξη σε τομείς όπως τα ανθρώπινα δικαιώματα, η δημοκρατία και το κράτος δικαίου. Αυτή η εξαιρετική συνεργασία, η οποία αυξάνεται τα τελευταία χρόνια, θα συνεχιστεί στο πλαίσιο του τρέχοντος πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου από το 2021 έως το 2027.
14. Το 2023-2024, η ΕΕ θα συνεχίσει να βρίσκεται στην πρώτη γραμμή στήριξης για τη μεταρρύθμιση και την ενίσχυση του Συμβουλίου της Ευρώπης, με σκοπό τη διασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητας και τη συνεχή έμφαση στην αποτελεσματικότητα. Θα καταβάλει μέγιστες προσπάθειες για να βελτιώσει την προβολή και την επικοινωνία σχετικά με τους στόχους και τις δραστηριότητες του Συμβουλίου της Ευρώπης, καθώς και τα συγκεκριμένα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν μέσω της συνεργασίας ΕΕ-Συμβουλίου της Ευρώπης, μεταξύ άλλων μέσω συχνότερων κοινών δηλώσεων και εκδηλώσεων υψηλού επιπέδου για θέματα κοινού ενδιαφέροντος. Η εντατικότερη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών μπορεί επίσης να συμβάλει στη βελτίωση της προβολής αυτής.

15. Στην επόμενη διετία, η αμοιβαία επωφελής συνεργασία ΕΕ-Συμβουλίου της Ευρώπης θα αναπτυχθεί περαιτέρω μέσω των τριών βασικών πυλώνων της εταιρικής σχέσης, δηλαδή του πολιτικού διαλόγου, της νομικής συνεργασίας και της προγραμματικής συνεργασίας, με εστίαση στις ακόλουθες αλληλένδετες και αλληλοενισχυόμενες προτεραιότητες στους τομείς των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου. Και οι δύο οργανισμοί θα επιδιώξουν να εντατικοποιήσουν τον πολιτικό τους διάλογο, μεταξύ άλλων μέσω τακτικών επαφών σε υψηλό πολιτικό επίπεδο, και να συμβάλουν αμοιβαία στις κανονιστικές εξελίξεις και στις εξελίξεις πολιτικής στους τομείς αυτούς:

ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

16. Η ΕΕ θα στηρίζει σθεναρά τον ρόλο του Συμβουλίου της Ευρώπης, του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και του συστήματος της Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, τα οποία αποτελούν τα κατεξοχήν μέσα για την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ευρώπη. Εν προκειμένω, η ΕΕ επαναλαμβάνει τη δέσμευσή της να προσχωρήσει στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Η Ένωση θα δράσει σε συνεργασία με το Συμβούλιο της Ευρώπης κατά την εφαρμογή των προτεραιοτήτων της ΕΕ στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις εξωτερικές της δράσεις, με γνώμονα το σχέδιο δράσης της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία (2020-2024).
17. Η κατάργηση της θανατικής ποινής και η εξάλειψη των βασανιστηρίων και άλλων μορφών κακομεταχείρισης είναι ουσιαστικής σημασίας για τη διασφάλιση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας. Η ΕΕ και το Συμβούλιο της Ευρώπης θα συνεχίσουν να στηρίζουν, σε συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών και τις ΜΚΟ, την ενίσχυση του δημόσιου διαλόγου, τις δραστηριότητες ενημέρωσης του κοινού και ευαισθητοποίησης σχετικά με τη θανατική ποινή και τον ολέθριο αντίκτυπό της στα άτομα, τις οικογένειες και τις κοινωνίες, την εξάλειψη των βασανιστηρίων και την αποκατάσταση των θυμάτων. Έκφραση της ισχυρής δέσμευσης για την κατάργηση της θανατικής ποινής σε παγκόσμιο επίπεδο είναι η έκδοση ετήσιας κοινής δήλωσης ΕΕ-Συμβουλίου της Ευρώπης κατά της θανατικής ποινής.

18. Σε συνεργασία με το Συμβούλιο της Ευρώπης, η ΕΕ θα συνεχίσει τις εργασίες της για την προώθηση της ισότητας των φύλων, συμπεριλαμβανομένης της πλήρους και ισότιμης άσκησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων εκ μέρους των γυναικών, καθώς και της ενδυνάμωσης και της συμμετοχής τους τόσο στα κράτη μέλη της όσο και στις εξωτερικές της σχέσεις. Η ΕΕ θα συνεργαστεί επίσης με το Συμβούλιο της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας. Η «Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης» του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας έχει κυρωθεί και εφαρμόζεται από 21 κράτη μέλη της ΕΕ. Η ΕΕ και το Συμβούλιο της Ευρώπης θα επιδιώξουν να εντοπίσουν συνέργειες μεταξύ, αφενός, των νομικών πλαισίων για τα δικαιώματα των γυναικών και, αφετέρου, των πολιτικών δεσμεύσεων, όπως το θεματολόγιο για τις γυναίκες, την ειρήνη και την ασφάλεια, και θα διερευνήσουν τις δυνατότητες για κοινές δραστηριότητες και προγράμματα για τις γυναίκες, την ειρήνη και την ασφάλεια και την ισότητα των φύλων, με γνώμονα την εξωτερική πολιτική της ΕΕ.
19. Η ΕΕ θα συνεχίσει τις κοινές της προσπάθειες με το Συμβούλιο της Ευρώπης με στόχο την προώθηση της προστασίας και της προαγωγής των δικαιωμάτων του παιδιού, όπως ορίζονται στη στρατηγική της ΕΕ για τα δικαιώματα του παιδιού, στα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ για τα δικαιώματα του παιδιού και στη νέα στρατηγική του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα δικαιώματα του παιδιού (2022-2027): ««Τα δικαιώματα του παιδιού στην πράξη: από τη συνεχή εφαρμογή στην από κοινού καινοτομία». Οι προσπάθειες αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνουν τη συνεργασία για την ενίσχυση της συμμετοχής των παιδιών στην πολιτική και δημοκρατική ζωή, την προαγωγή μιας φιλικής προς τα παιδιά δικαιοσύνης, την προώθηση ολοκληρωμένων συστημάτων προστασίας των παιδιών, την προστασία των παιδιών από την έκθεση σε επιβλαβές ή παράνομο επιγραμμικό περιεχόμενο και τη διασφάλιση της συνεργασίας όλων των αρμόδιων αρχών και υπηρεσιών για την προστασία και τη στήριξη του παιδιού.

20. Το Συμβούλιο της Ευρώπης αποτελεί βασικό εταίρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών, για παράδειγμα με την καθιέρωση της 18ης Νοεμβρίου ως ευρωπαϊκής ημέρας προστασίας των παιδιών από τη σεξουαλική εκμετάλλευση και τη σεξουαλική κακοποίηση. Η Ένωση θα συνεχίσει να ενισχύει τη συνεργασία της με όλες τις σχετικές οντότητες στο πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης, προωθώντας παράλληλα την εφαρμογή της στρατηγικής της για αποτελεσματικότερη καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης και εκμετάλλευσης παιδιών, η οποία καλύπτει τρεις βασικές πτυχές, και συγκεκριμένα την πρόληψη, τη στήριξη των ερευνών και την παροχή βοήθειας στα θύματα. Η σεξουαλική κακοποίηση και εκμετάλλευση παιδιών είναι έγκλημα που δεν γνωρίζει σύνορα. Προκειμένου να εξασφαλιστεί μια πραγματικά παγκόσμια αντίδραση και να αυξηθούν τα παγκόσμια πρότυπα για την προστασία των παιδιών από αυτά τα εγκλήματα, η Ένωση θα συνεχίσει να προωθεί και να επιδιώκει την προσχώρηση στη σύμβαση για την προστασία των παιδιών κατά της γενετήσιας εκμετάλλευσης και κακοποίησης (Σύμβαση του Lanzarote) και την κύρωση αυτής.
21. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα συνεχίσει να συνεργάζεται με το Συμβούλιο της Ευρώπης και την ομάδα εμπειρογνομόνων του για τη δράση κατά της διακίνησης και εμπορίας ανθρώπων (GRETA), σύμφωνα με τη στρατηγική της ΕΕ για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων 2021-2025 και την οδηγία 2011/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2011, για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της, με στόχο την ενίσχυση της πρόληψης και της αντιμετώπισης της εμπορίας ανθρώπων, τη βελτίωση της προστασίας, της στήριξης και της ενδυνάμωσης των θυμάτων, ιδίως των γυναικών και των παιδιών, και την ενίσχυση της περιφερειακής συνεργασίας για τη διεθνή διάσταση του εν λόγω εγκλήματος.
22. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα συνεχίσει επίσης να στηρίζει τις προσπάθειες του Συμβουλίου της Ευρώπης όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα των μεταναστών και των προσφύγων, με ιδιαίτερη προσοχή στις γυναίκες και τα άτομα που βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση, όπως τα ασυνόδευτα παιδιά, τα ΛΟΑΤΙ άτομα, τα άτομα με αναπηρία ή εκείνα που αντιμετωπίζουν διακρίσεις ή βία. Δέσμευση της ΕΕ είναι να διαφυλάσσει τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις διαδικαστικές εγγυήσεις όσον αφορά όλους τους μετανάστες και τους αιτούντες άσυλο, ιδίως εκείνους που προσπαθούν να ξεφύγουν από τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας. Τη δέσμευση αυτή μαρτυρούν και οι προτάσεις στο πλαίσιο του νέου συμφώνου για τη μετανάστευση και το άσυλο, σε συνδυασμό με τις προτάσεις που αφορούν περιπτώσεις εργαλειοποίησης μεταναστών και την άμεση ενεργοποίηση της οδηγίας περί προσωρινής προστασίας.

23. Η ΕΕ και το Συμβούλιο της Ευρώπης θα ενισχύσουν τις ανταλλαγές απόψεων και την επικοινωνία σχετικά με πολιτικές και πρωτοβουλίες για την καταπολέμηση του ρατσισμού και του αντισημιτισμού. Η ΕΕ θα συνεργαστεί στενά με τις ειδικευμένες υπηρεσίες του Συμβουλίου της Ευρώπης και την ευρωπαϊκή επιτροπή κατά του ρατσισμού και της μισαλλοδοξίας (ECRI) στον τομέα της καταπολέμησης των διακρίσεων, μεταξύ άλλων για την καταπολέμηση του αντισημιτισμού και τη διαφύλαξη της εβραϊκής ζωής, σύμφωνα με τη στρατηγική της ΕΕ για την καταπολέμηση του αντισημιτισμού και τη διαφύλαξη της εβραϊκής ζωής για την περίοδο 2021-2030 και τα συμπεράσματα του Συμβουλίου του 2022 σχετικά με την καταπολέμηση του ρατσισμού και του αντισημιτισμού.
24. Η συνεργασία μεταξύ της ΕΕ και του Συμβουλίου της Ευρώπης θα συνεχιστεί στον τομέα της θρησκευτικής ελευθερίας ή της ελευθερίας των πεποιθήσεων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες να εκφράζουν τη θρησκεία τους μέσω ιδιαίτερων πολιτιστικών, παραδοσιακών και θρησκευτικών πρακτικών ή του δικαιώματός τους να μην έχουν θρησκευτικές πεποιθήσεις, σύμφωνα με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.
25. Τα άτομα που ανήκουν σε μειονότητες και ευάλωτες ομάδες, συμπεριλαμβανομένων των ΛΟΑΤΙ, συγκαταλέγονται συχνά μεταξύ των ατόμων που πλήττονται περισσότερο σε καταστάσεις συγκρούσεων και έκτακτης ανθρωπιστικής ανάγκης. Ο απρόκλητος και αδικαιολόγητος επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας κατέδειξε εκ νέου ότι πρέπει να καταβληθούν περισσότερες προσπάθειες για να τους παρασχεθεί στήριξη και προστασία. Η ΕΕ θα συνεχίσει να συνεργάζεται με το Συμβούλιο της Ευρώπης για την καταπολέμηση των διακρίσεων κατά των ΛΟΑΤΙ ατόμων, εξετάζοντας κοινές πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στην υποστήριξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους.
26. Σχεδιάζονται επίσης κοινές δραστηριότητες για την ενίσχυση των δικαιωμάτων των ατόμων που ανήκουν σε άλλες μειονότητες, ιδίως των ατόμων με καταγωγή από φυλετικές ή εθνοτικές μειονότητες ή που ανήκουν σε κοινότητες Ρομά ή Πλανόβιων (Travellers)¹.
27. Σύμφωνα με τα σχετικά άρθρα της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την απαγόρευση των διακρίσεων, η ΕΕ και το Συμβούλιο της Ευρώπης θα συνεργαστούν με σκοπό την προώθηση του σεβασμού της πολυμορφίας μέσω της προστασίας και της προαγωγής των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των ατόμων που ανήκουν σε εθνικές μειονότητες σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες και πρότυπα του Συμβουλίου της Ευρώπης και τις συστάσεις της επιτροπής της Βενετίας.

¹ Πρβλ. τη στρατηγική της ΕΕ για την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ 2020-2025 και το σχέδιο δράσης της ΕΕ για την καταπολέμηση του ρατσισμού 2020-2025.

28. Θα δοθεί επίσης ιδιαίτερη προσοχή σε κοινές δραστηριότητες για την καταπολέμηση της διάδοσης της ρητορικής μίσους και των εγκλημάτων μίσους στην Ευρώπη, εντός και εκτός διαδικτύου, όπως ορίζεται στην ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τίτλο «Μια πιο συμπεριληπτική και προστατευτική Ευρώπη: επέκταση του καταλόγου των εγκλημάτων της ΕΕ ώστε να περιλαμβάνει τη ρητορική μίσους και τα εγκλήματα μίσους», που εκδόθηκε τον Δεκέμβριο του 2021.
29. Στο πλαίσιο των οικονομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων, η ΕΕ θα συνεργαστεί με το Συμβούλιο της Ευρώπης για τον σεβασμό, την προστασία και την πραγμάτωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη και τον αναθεωρημένο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη (ΕΚΧ), που δίνουν έμφαση στα δικαιώματα των ηλικιωμένων, των γυναικών, των παιδιών, των ατόμων με αναπηρία και των διακινούμενων εργαζομένων. Οι κύριοι άξονες συνεργασίας σε αυτόν τον τομέα θα επικεντρωθούν στην προώθηση της αξιοπρεπούς εργασίας για όλους και όλες και ιδίως στην εφαρμογή πολιτικής μηδενικής ανοχής στην παιδική εργασία και στην εξάλειψη της καταναγκαστικής εργασίας· στον περιορισμό των ανισοτήτων με την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, την προώθηση της καθολικής πρόσβασης στην κοινωνική προστασία και την πρόσβαση χωρίς διακρίσεις σε κοινωνικές υπηρεσίες· στον κοινωνικό διάλογο· στο δικαίωμα σε ασφαλείς και υγιείς συνθήκες εργασίας για όλους και όλες, έναν κόσμο εργασίας χωρίς βία και παρενόχληση, καθώς και με υπεύθυνη διαχείριση στις παγκόσμιες αλυσίδες εφοδιασμού. Η συνεργασία με το Συμβούλιο της Ευρώπης για την προαγωγή των κοινωνικών δικαιωμάτων αντικατοπτρίζεται επίσης στη συμμετοχή του στα εξαμηνιαία φόρουμ για την παρακολούθηση της εφαρμογής των δεσμεύσεων που αναλήφθηκαν κατά την κοινωνική σύνοδο κορυφής της ΕΕ, στο Πόρτο το 2021. Η ΕΕ θα προωθήσει επίσης την αποτελεσματική εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη και των πρωτοκόλλων του και θα παρακολουθήσει με ενδιαφέρον την εν εξελίξει μεταρρυθμιστική διαδικασία που αποσκοπεί στη βελτίωση του συστήματος του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη.
30. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα ενισχύσει περαιτέρω τη μακροχρόνια συνεργασία με τις ομάδες εμπειρογνομόνων του Συμβουλίου της Ευρώπης στον τομέα της πολιτικής για το αίμα, τους ιστούς και τα κύτταρα, την αμοιβαιοποίηση των πόρων, την παροχή καλύτερης προστασίας τόσο στους δότες όσο και στους λήπτες, σύμφωνα με τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις δεοντολογικές απαιτήσεις των κρατών μελών, εξασφαλίζοντας έτσι καλύτερη κάλυψη των αναγκών της δημόσιας υγείας. Η συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Διεύθυνση για την Ποιότητα των Φαρμάκων και της Υγειονομικής Περιθαλψης (EDQM) θα συμβάλει ομοίως στην επίτευξη αυτού του στόχου.

31. Η πολιτική αναγνώριση του δικαιώματος σε καθαρό, υγιές και βιώσιμο περιβάλλον ως ανθρώπινου δικαιώματος, όπως ορίζεται στο ψήφισμα 48/13 του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ και στο ψήφισμα A/76/L.75 της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, αποτελεί ένα ακόμη καίριο θέμα συνεργασίας στο πλαίσιο του οποίου οι δύο οργανισμοί μπορούν να συμβάλουν αμοιβαία στην αύξηση της ευαισθητοποίησης και σε πιθανές νέες κανονιστικές εξελίξεις. Η ΕΕ χαιρετίζει την έγκριση της σύστασης της Επιτροπής Υπουργών για τα ανθρώπινα δικαιώματα και την προστασία του περιβάλλοντος· θα στηρίξει την εφαρμογή της, καθώς και τις μελλοντικές εργασίες του Συμβουλίου της Ευρώπης επί του θέματος.
32. Η ΕΕ θα επιδιώξει επίσης να διασφαλίσει τη μακροπρόθεσμη θεσμική και χρηματοοικονομική σταθερότητα της Σύμβασης για τη διατήρηση της άγριας ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος της Ευρώπης (Σύμβαση της Βέρνης), στην οποία η Ένωση είναι συμβαλλόμενο μέρος, και η οποία τονίζει τη σημασία της υπεύθυνης και βιώσιμης μέριμνας για τη φύση, η οποία θα έχει επίσης οφέλη για την ευημερία της ανθρωπότητας.
33. Ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας έχει φέρει στο προσκήνιο τον καίριο ρόλο των ανεξάρτητων και αξιόπιστων μέσων ενημέρωσης, ιδίως σε περιόδους συγκρούσεων, και καταδεικνύει την ευάλωτη θέση στην οποία τελούν οι εργαζόμενοι στα μέσα ενημέρωσης που καλύπτουν δημοσιογραφικά τον πόλεμο και εργάζονται ως ανταποκριτές σε εμπόλεμες ζώνες. Σε συνεργασία με το Συμβούλιο της Ευρώπης, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα συνεχίσει να αντιμετωπίζει τις προκλήσεις που επηρεάζουν την ανεξαρτησία και τη βιωσιμότητα των μέσων ενημέρωσης, βλάπτοντας την πολυμορφία και θέτοντας σε κίνδυνο την ασφάλεια των δημοσιογράφων και άλλων επαγγελματιών των μέσων ενημέρωσης και την εμπιστοσύνη του κοινού στην πληροφόρηση. Η ΕΕ θα ενισχύσει την επικοινωνία με το Συμβούλιο της Ευρώπης προκειμένου να βελτιωθεί η συνεργασία σχετικά με την ελευθερία έκφρασης, την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης, την ασφάλεια των δημοσιογράφων και την καταπολέμηση της χειραγώγησης των πληροφοριών, της παραπληροφόρησης εντός και εκτός διαδικτύου και των στρατηγικών αγωγών προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού, και να συμβάλει στον αποτελεσματικότερο συντονισμό των διεθνών πρωτοβουλιών για την αποφυγή του κινδύνου αλληλεπικάλυψης. Η ΕΕ συνιστά στις αντιπροσωπίες της ΕΕ να εγγραφούν για τη λήψη ειδοποιήσεων όσον αφορά τη χώρα τους στην πλατφόρμα του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προώθηση της προστασίας της δημοσιογραφίας και της ασφάλειας των δημοσιογράφων, καθώς και για την προαγωγή της ουσιαστικής συμμετοχής της κοινωνίας των πολιτών, της προστασίας των υπερασπιστών και υπερασπιστριών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της ελευθερίας του συνεταιρίζεσθαι και του συνέρχεσθαι ειρηνικώς.

34. Η ΕΕ θα συνεχίσει να στηρίζει το έργο των εθνικών οργανισμών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των υπερασπιστών και υπερασπιστριών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων (ΥΑΔ) και των ανεξάρτητων οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων οργανώσεων υπό την ηγεσία γυναικών και υπό την ηγεσία νέων, και θα συνεργαστεί για να διασφαλίσει την αποτελεσματική και ουσιαστική συμμετοχή τους στις διαδικασίες του Συμβουλίου της Ευρώπης. Η συνεργασία με το Συμβούλιο της Ευρώπης είναι επίσης σημαντική όσον αφορά τους μηχανισμούς της ΕΕ, όπως ο μηχανισμός Protect Defenders.
35. Στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της τεχνητής νοημοσύνης, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα συνεχίσει να συνεργάζεται με το Συμβούλιο της Ευρώπης για να διασφαλίσει μια υπεύθυνη και επικεντρωμένη στα ανθρώπινα δικαιώματα προσέγγιση για την ανάπτυξη, τον σχεδιασμό και την εφαρμογή της τεχνητής νοημοσύνης. Στο πλαίσιο της επιτροπής τεχνητής νοημοσύνης, η ΕΕ θα συμβάλει στην εκπόνηση ενός νομικά δεσμευτικού μέσου, οριζόντιου χαρακτήρα, για την τεχνητή νοημοσύνη, το οποίο θα βασίζεται στα πρότυπα του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου και θα προωθεί την καινοτομία, επιδιώκοντας παράλληλα να διασφαλίσει τη συνοχή του μέσου του Συμβουλίου της Ευρώπης με το υφιστάμενο κεκτημένο της ΕΕ και την προτεινόμενη πράξη για την τεχνητή νοημοσύνη, λαμβάνοντας υπόψη τις εξελίξεις κατά τη διάρκεια της νομοθετικής διαδικασίας.
36. Στο σημερινό γεωπολιτικό πλαίσιο, η κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις περιοχές που πλήττονται από παρατεταμένες συγκρούσεις θα εξακολουθήσει επίσης να τυγχάνει της πλήρους προσοχής και στήριξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

37. Η ΕΕ επιδιώκει να προστατεύσει και να ενισχύσει τη δημοκρατία σε παγκόσμιο επίπεδο, συμβάλλοντας στην *οικοδόμηση ανθεκτικότερων* δημοκρατικών συστημάτων. Η ενίσχυση της δημοκρατίας σε εξωτερικό επίπεδο που έχει τις ρίζες της στη συνολική στρατηγική της ΕΕ υπηρετεί το στρατηγικό συμφέρον της Ένωσης, συμβάλλοντας σε βασικές πτυχές της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας της ΕΕ (ειρήνη και ασφάλεια, πολυμέρεια, ανάπτυξη, μετανάστευση).

38. Στα συμπεράσματα του Συμβουλίου του 2019 για τη δημοκρατία και το σχέδιο δράσης της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία 2020-2024 σημειώνεται ένα δύσκολο και σταθερά επιδεινούμενο πλαίσιο για τη δημοκρατία παγκοσμίως. Η ΕΕ θα συνεργαστεί με το Συμβούλιο της Ευρώπης για την αντιμετώπιση των παρεμβάσεων χειραγώγησης, συμπεριλαμβανομένων των εκστρατειών παραπληροφόρησης, και για την αντιμετώπιση των υφιστάμενων προκλήσεων για τη δημοκρατία μέσω της στήριξης του ψηφιακού γραμματισμού, της αγωγής του πολίτη και της μεγαλύτερης διαφάνειας και συμπεριληπτικότητας των δημοκρατικών διαδικασιών.
39. Η ΕΕ επωφελείται σημαντικά από την εμπειρογνώσια της επιτροπής της Βενετίας, ιδίως όσον αφορά τη βελτίωση των συνταγματικών προτύπων και της εκλογικής νομοθεσίας. Η ΕΕ θα επιδιώξει να ενισχύσει τη συνεργασία της με την επιτροπή της Βενετίας και τη γραμματεία της για την προώθηση εκλογικών μεταρρυθμίσεων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που βασίζονται στις συστάσεις των αποστολών της ΕΕ για την παρατήρηση εκλογικών διαδικασιών.
40. Στον τομέα της εκπαίδευσης, η ΕΕ και το Συμβούλιο της Ευρώπης θα συνεχίσουν την εποικοδομητική συνεργασία τους μέσω μιας σειράς επιτυχημένων εμβληματικών έργων, εστιάζοντας στην ανάγκη διασφάλισης αποτελεσματικής, ισότιμης και χωρίς αποκλεισμούς πρόσβασης σε βασική ποιοτική εκπαίδευση για όλους, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών Ρομά². Η σημασία της συνεργασίας αναδεικνύεται περαιτέρω από τις ανάγκες των παιδιών από την Ουκρανία που έχουν καταφύγει σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ΕΕ θα συνεχίσει να στηρίζει το παρατηρητήριο για τη διδασκαλία της ιστορίας στην Ευρώπη μέσω του σχεδίου HISTOLAB, ενισχύοντας τη σημασία του ρόλου της ιστορικής εκπαίδευσης στη διατήρηση της δημοκρατίας στην Ευρώπη, καθώς και προωθώντας το αίσθημα της ευρωπαϊκής ταυτότητας και ιθαγένειας.
41. Η ΕΕ και το Συμβούλιο της Ευρώπης θα συνεχίσουν να εργάζονται από κοινού για την ανάπτυξη ενός συμπεριληπτικού, καινοτόμου και διασυνδεδεμένου ευρωπαϊκού χώρου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως με την προαγωγή των δημοκρατικών αρχών και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

² Σε συμμόρφωση με το ευρωπαϊκό στρατηγικό πλαίσιο για την εκπαίδευση και το στρατηγικό πλαίσιο της ΕΕ για την ισότητα, την ένταξη και τη συμμετοχή των Ρομά.

42. Στον τομέα της διδασκαλίας γλωσσών, οι κοινές εργασίες, όπως η ισχύουσα συμφωνία συνεργασίας με το Ευρωπαϊκό Κέντρο Σύγχρονων Γλωσσών του Συμβουλίου της Ευρώπης, αποσκοπούν στην προώθηση της ισότητας και της απαγόρευσης των διακρίσεων μέσω του καθορισμού μιας κοινής ευρωπαϊκής προσέγγισης για την εκμάθηση γλωσσών. Αποσκοπεί επίσης στην ποιοτική εκπαίδευση των εκπαιδευόμενων μεταναστών —οι άρτια ανεπτυγμένες γλωσσικές ικανότητες καθίστανται βασικές εγκάρσιες ικανότητες για τη στήριξη της μάθησης, της ένταξης, της απασχολησιμότητας και της κοινωνικής συνοχής. Η πολύγλωσση εκπαίδευση είναι σημαντική για τη στήριξη της δημοκρατίας και της συμμετοχής όλων των πολιτών χωρίς αποκλεισμούς, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες.
43. Η ΕΕ και το Συμβούλιο της Ευρώπης έχουν μακρά και αποτελεσματική συνεργασία στον τομέα της νεολαίας. Η εταιρική σχέση ΕΕ-Συμβουλίου της Ευρώπης για τη νεολαία προωθεί συμμετοχικές πολιτικές για τη νεολαία σε διάφορους τομείς, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης της εκπαίδευσης και της παροχής των κατάλληλων εργαλείων για τους νέους ενόψει της ψηφιακής μετάβασης. Το 2023, η σύμπραξη για τη νεολαία θα συμβάλει στην παρακαταθήκη του Ευρωπαϊκού Έτους Νεολαίας 2022 και στην επίτευξη των στόχων του. Ένα άλλο παράδειγμα αυτής της συνεργασίας αφορά την εφαρμογή του ευρωπαϊκού θεματολογίου για την εργασία στον τομέα της νεολαίας, το οποίο παρέχει ένα στρατηγικό πλαίσιο για την ενίσχυση και τη διαμόρφωση της ανάπτυξης της εργασίας στον τομέα της νεολαίας. Η ΕΕ θα συνεχίσει να συνεργάζεται με το Συμβούλιο της Ευρώπης για την ενδυνάμωση των νέων, αναγνωρίζοντας τον καίριο ρόλο τους στη χάραξη πολιτικής. Στα μέσα του 2023, οι δύο εταίροι θα ξεκινήσουν τον διάλογο για την κατάρτιση του νέου προγράμματος εργασίας της εταιρικής σχέσης ΕΕ-Συμβουλίου της Ευρώπης για τη νεολαία για την περίοδο 2024-2025. Η ΕΕ θα εξετάσει τις δυνατότητες συνεργασίας με το Συμβούλιο της Ευρώπης στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Έτους Δεξιοτήτων 2023.

44. Ο αθλητισμός μπορεί να αποτελέσει πολύτιμο εργαλείο για την προαγωγή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της ευημερίας των ευρωπαίων πολιτών, ιδίως στον απόηχο της πανδημίας. Η ΕΕ θα συνεχίσει την εποικοδομητική συνεργασία της με το Συμβούλιο της Ευρώπης σε μια σειρά θεμάτων αμοιβαίου ενδιαφέροντος στον τομέα αυτό, όπως η καταπολέμηση της ρητορικής μίσους στον αθλητισμό και ο ασφαλής αθλητισμός. Η Ευρωπαϊκή Ένωση συνεργάστηκε στενά με το Συμβούλιο της Ευρώπης για την έγκριση της Σύμβασης για τη χειραγώγηση των αθλητικών αγώνων (σύμβαση Macolin), υποστηρίζει τους στόχους και τις αρχές της και επιβεβαιώνει τη σημασία της καταπολέμησης της χειραγώγησης των αθλητικών αγώνων. Η ΕΕ παρακολουθεί επίσης την εξέλιξη των εργασιών που διεξάγονται στο πλαίσιο της Σύμβασης σχετικά με μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για την ασφάλεια, την προστασία και την παροχή υπηρεσιών σε ποδοσφαιρικούς αγώνες και άλλες αθλητικές εκδηλώσεις (σύμβαση St. Denis).
45. Ο σεβασμός των πολιτιστικών δικαιωμάτων αποτελεί βασικό παράγοντα για την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης. Η ΕΕ θα συνεχίσει να συνεργάζεται με το Συμβούλιο της Ευρώπης για την προώθηση της πρόσβασης σε πολιτιστικές και καλλιτεχνικές δραστηριότητες, καθώς και για την κατανόηση του πολιτισμού και του διαπολιτισμικού διαλόγου ως θεμελίου μιας σύγχρονης κοινωνίας που δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την έκφραση, τη διατήρηση και την ανάπτυξη διακριτών ταυτοτήτων. Η πολιτιστική πολυμορφία αποτελεί ουσιαστική αξία των δημοκρατιών και των κοινωνιών που βασίζονται στον σεβασμό και την ειρηνική συνύπαρξη. Η ΕΕ και το Συμβούλιο της Ευρώπης θα πρέπει να συνεχίσουν τη συνεργασία τους για τη δημιουργία συνθηκών που ενισχύουν την πολιτιστική πολυμορφία, τη δημιουργικότητα και τη δέουσα αναγνώριση των δικαιωμάτων των δημιουργών και των καλλιτεχνών, προωθώντας την αξιοποίηση των πολιτιστικών αγαθών και υπηρεσιών.
46. Η ΕΕ θα συνεχίσει να συνεργάζεται με το Συμβούλιο της Ευρώπης για τη διοργάνωση των Ευρωπαϊκών Ημερών Πολιτιστικής Κληρονομιάς με στόχο την ευαισθητοποίηση των ευρωπαίων πολιτών σχετικά με την κοινή πολιτιστική και φυσική κληρονομιά τους και την ενθάρρυνσή τους να συμμετέχουν ενεργά στη διαφύλαξη αυτής της κληρονομιάς για τις σημερινές και τις μελλοντικές γενιές. Θα πρέπει να διερευνηθεί η δυνατότητα συνεργασίας στη δημόσια πολιτική για την προστασία της ποιότητας και της ποικιλομορφίας του τοπίου, ιδίως στο πλαίσιο των διατάξεων της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για το Τοπίο που αφορούν τη διεθνή συνεργασία, και λαμβάνοντας υπόψη τη νομοθεσία της ΕΕ και τις τρέχουσες πρωτοβουλίες. Η προστασία και η διαφύλαξη της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς, καθώς και η προστασία και η προώθηση της γλωσσικής και πολιτισμικής πολυμορφίας, είναι θεμελιώδους σημασίας για την πρόληψη του βίαιου εξτρεισμού, την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης και τη δημιουργία θετικού διαλόγου και ένταξης.

47. Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της αναγνωρίζουν τον ρόλο της διευρυμένης μερικής συμφωνίας για τις πολιτιστικές διαδρομές του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προώθηση της ευρωπαϊκής ταυτότητας και ιθαγένειας μέσω της γνώσης και της ευαισθητοποίησης σχετικά με την κοινή κληρονομιά της Ευρώπης, για την ανάπτυξη πολιτιστικών δεσμών και διαλόγου εντός της Ευρώπης, καθώς και με άλλες χώρες και περιοχές. Θα συνεχίσουν να προωθούν τις δυνατότητες των πολιτιστικών διαδρομών του Συμβουλίου της Ευρώπης για πολιτιστική συνεργασία, βιώσιμη εδαφική ανάπτυξη, κοινωνική συνοχή και ευρωπαϊκή ενότητα.

ΚΡΑΤΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥ

48. Ο ρόλος του Συμβουλίου της Ευρώπης ως φορέα εμπειρογνωσίας και συγκριτικής αξιολόγησης είναι ζωτικής σημασίας στο πλαίσιο της ετήσιας δέσμης μέτρων της ΕΕ για τη διεύρυνση και του ευρωπαϊκού μηχανισμού για το κράτος δικαίου, συμπεριλαμβανομένης της προετοιμασίας των επόμενων εκδόσεων της ετήσιας έκθεσης για το κράτος δικαίου, του πίνακα αποτελεσμάτων της ΕΕ στον τομέα της δικαιοσύνης και της συνεχούς βελτίωσης των εργαλείων της ΕΕ που αποσκοπούν στην προστασία του κράτους δικαίου. Η συνεργασία με την επιτροπή της Βενετίας, την GRECO, την CEPEJ και όλα τα άλλα αρμόδια όργανα του Συμβουλίου της Ευρώπης θα παραμείνει κορυφαία προτεραιότητα για τα επόμενα έτη.
49. Η δέσμευση της ΕΕ για την προαγωγή των ανθρώπινων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου επεκτείνεται στις υποψήφιες χώρες και δυνάμει υποψηφίους και στις γειτονικές χώρες της ΕΕ, όσον αφορά τις οποίες η ΕΕ θα συνεχίσει τη συνεργασία της με το Συμβούλιο της Ευρώπης για τη στήριξη τους κατά τη διενέργεια βασικών μεταρρυθμίσεων και κατάρτισης, όσον αφορά τη δικαιοσύνη, την καταπολέμηση της διαφθοράς, την προαγωγή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τον ρόλο των ελεύθερων και ανεξάρτητων μέσων ενημέρωσης και της κοινωνίας των πολιτών, και —όσον αφορά τις υποψήφιες χώρες και δυνάμει υποψηφίους— για την παρακολούθηση της προόδου που επιτυγχάνεται στους εν λόγω τομείς, κατά περίπτωση και όπου αρμόζει, σύμφωνα με την ενισχυμένη μεθοδολογία της διαδικασίας προσχώρησης.
50. Η ΕΕ θα συνεχίσει επίσης τη στενή συνεργασία της με την GRECO για την προώθηση της εφαρμογής προτύπων με σκοπό την ενίσχυση της καταπολέμησης της διαφθοράς, καθώς και με τη MONEYVAL για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Η ΕΕ θα συνεχίσει να συνεργάζεται με το Συμβούλιο της Ευρώπης για τη στήριξη των προσπαθειών για την ενίσχυση του κράτους δικαίου και την καταπολέμηση της διαφθοράς στον χώρο διεύρυνσης και γειτονίας της ΕΕ, την ανάπτυξη ικανοτήτων για την πρόληψη και την καταστολή της διαφθοράς, την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη διασφάλιση αποτελεσματικών δικαστικών απαντήσεων.

51. Σύμφωνα με τη στρατηγική της ΕΕ για τα ναρκωτικά 2021-2025 και το σχέδιο δράσης της ΕΕ για τα ναρκωτικά 2021-2025 που καθορίζουν το πολιτικό πλαίσιο και τις προτεραιότητες της πολιτικής της ΕΕ για τα ναρκωτικά κατά τα επόμενα έτη, η ΕΕ θα συνεχίσει τη στενή συνεργασία της με την ομάδα διεθνούς συνεργασίας του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα ναρκωτικά και τις τοξικομανίες (ομάδα Pompidou) για την παροχή γνώσεων, στήριξης και λύσεων για αποτελεσματικές, τεκμηριωμένες πολιτικές για τα ναρκωτικά με πλήρη σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
52. Η τρομοκρατία και ο βίαιος εξτρεμισμός συνιστούν σοβαρές απειλές για τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου. Η ΕΕ έχει δεσμευτεί να συνεργαστεί στενά με το Συμβούλιο της Ευρώπης για τη βελτίωση της ενωσιακής δράσης στην ποινική δικαιοσύνη σε τομείς όπως η ριζοσπαστικοποίηση που οδηγεί στην τρομοκρατία και τον βίαιο εξτρεισμό, καθώς και για την επανένταξη και αποκατάσταση των δραστών τρομοκρατικών ενεργειών. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στην κατάχρηση του διαδικτύου από εξτρεμιστές και τρομοκράτες, καθώς και στη ριζοσπαστικοποίηση στις φυλακές.
53. Στον τομέα της καταπολέμησης του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο, η ΕΕ θα συνεχίσει τη συνεργασία με το Συμβούλιο της Ευρώπης στο πλαίσιο της Σύμβασης της Βουδαπέστης για το έγκλημα στον κυβερνοχώρο και τα πρόσθετα πρωτόκολλά της. Θα προωθήσει τη Σύμβαση της Βουδαπέστης ως πλαίσιο διεθνούς συνεργασίας και ανάπτυξης ικανοτήτων.
54. Στον τομέα της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών, η ΕΕ θα συνεργαστεί με το Συμβούλιο της Ευρώπης όσον αφορά τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα αδικήματα που σχετίζονται με πολιτιστικά αγαθά (Σύμβαση της Λευκωσίας), λαμβάνοντας επίσης υπόψη τις αρχές και τις υποχρεώσεις που ορίζονται στη Διεθνή Σύμβαση της UNESCO του 1970 σχετικά με τα μέτρα για την απαγόρευση και παρεμπόδιση της παράνομης εισαγωγής, εξαγωγής και μεταβίβασης κυριότητας πολιτιστικών αγαθών. Η ΕΕ θα προωθήσει τη σύμβαση και τους στόχους της για την πρόληψη και την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης και της καταστροφής πολιτιστικών αγαθών, ιδίως στο πλαίσιο του επικείμενου σχεδίου δράσης της ΕΕ για την εμπορία πολιτιστικών αγαθών.
55. Η ΕΕ θα εργαστεί από κοινού με το Συμβούλιο της Ευρώπης για τη στήριξη των Ηνωμένων Εθνών σε άλλες πολυμερείς πρωτοβουλίες που σχετίζονται με το κράτος δικαίου.